

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

2019. december 8.

Bálintbokor, Mandabokor

Istentisztelet

Igehirdetés címe: Erős oszloppá teszi az övét

(1. dia) „⁷A filadelfiai gyülekezet angyalának írj meg: ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, és amit kinyit, senki nem zárja be, és amit bezár, senki nem nyitja ki: ⁸Tudok cselekedeteidről. Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be, mert bár kevés erőd van, mégis megtartottad az én ígémet, és nem tagadtad meg az én nevemet. ⁹Íme, neked adok némelyeket a Sátán zsinagógájából, azok közül, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem hazudnak: íme, elhozom őket, hogy leboruljanak a te lábad előtt, és megtudják, hogy én szeretlek téged. **(2. dia)** ¹⁰Mivel megtartottad állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartalak téged a kísértés órájában, amely el fog jönni az egész világra, hogy megkísértse azokat, akik a földön laknak. ¹¹Eljövök hamar: tartsd meg, amid van, hogy senki el ne vegye koronádat. ¹²Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában, és ott marad örökké, felírom rá az én Istenem nevét és az én Istenem városának, az új Jeruzsálemnek a nevét, amely a mennyből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet. ¹³Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!” Jel 3,7-13

Drága Gyülekezet!

Hétről-hétre a Jelenések könyvbéli gyülekezetek kerülnek elénk. Először az **(3. dia)** Efezusi gyülekezetéről, majd a Szmirnai gyülekezetéről, a Pergamoni gyülekezetéről, Thiatirai gyülekezetéről, a múlt alkalommal pedig a Szardiszi gyülekezetéről hallhatunk. A mai napon a Filadelfiai Gyülekezet kerül elénk. Ahogy korábban is tettük, ma is először a város történelmébe nyerünk betekintést, hiszen a város története szorosan összefüggött a gyülekezet történetével, illetve hatott a gyülekezet életére.

Filadelfia városa, **(4. dia)** ahogy a korábbi városok, gyülekezetek, a mai Törökország területén van. A mai Alasehir város fekszik azon a helyen, ahol korábban Filadelfia terült el. A hét város közül Filadelfia városát alapították a legkésőbb, tehát ez a város a legfiatalabb. A levél megírása idején csupán 200 éves volt. **(5. dia)** A pergamoni város telepesei alapították egy Filadelfosz nevű uralkodó idején. **(6. dia)** Innen is kapta a nevét, mely „testvérszeretet”-et jelent. Azzal a céllal alapították, hogy a görög kultúra, a görög nyelv – és eszmeáramlat kapuja legyen, és e városon

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

keresztül eljuttassák ezeket a következő tartományokba **(7. dia)**: Frígiába és Lydiába. A cél olyan gyorsan megvalósult, hogy az egyébként ezen a területen egy helyi nyelvet és nem görög nyelvet beszélő lakosság 150 év alatt teljesen elfelejtette az anyanyelvét, és 150 év múltával már a görögöt beszélték a Frígia és Lydia területén élő emberek. Ezután már a görög nyelvet beszélték, a görög kultúra hatása alatt éltek és a görög isteneket imádták. Tehát az a cél, hogy a görög kultúra, nyelv, eszmeáramlat teret hódítson ezen a területen, nagyon jól sikerült. A városban sokféle pogány vallás keveredett. Később a „kis Athén” városának is nevezték. Az akkor vallási és kultúra fővárosa Athén volt, ahol mintegy 30 000 istenszobor volt található a város terein, utcáin. Filadelfiában, a „kis Athén”-ban is nagyon szerteágazó, heterogén vallási, kulturális élet volt. Nagyon erős volt a vallási és kulturális hatás és ez az egyik veszély, ami fenyegette a gyülekezetet. A másik, hogy a zsidó zsinagógák hatása szintén nagyon erős volt erre a piciny gyülekezetre.

Meg kell még említenünk – amelyre szintén utal Jézus a levélben –, s ennek említésével érhetjük meg a levél tartalmát, hogy a város gyakran esett áldozatul földrengéseknek, mivel egy vulkanikus képződményen épült. A legnagyobb földrengés, melyre utaltam már korábban például a Szárdiszi gyülekezetről, amely szintén teljesen elpusztult, a Kr. u. 17-ben történt földrengés következtében Filadelfia városa is a földdel lett egyenlővé. Olyan erős és hosszadalmas volt a földmozgás **(8. dia)**, hogy a város lakói ijedten menekültek ki a pusztaságba, és sátrakban töltötték hosszú időt, mígnem bebizonyosodtak arról, hogy visszatérhetnek házaikba. Azért említésre méltó ez a történelmi esemény, mert így érthetjük meg az Úr Jézus azon szavát **(8/a dia)**: „**oszloppá teszem az én Istenem templomában, és ott marad örökké**”. Akkor ezek az emberek olyan füllel hallgatták ezt az ígéretet, mint akik sokszor menekültek ki házaikból a szabadba életüket mentő szerencsétlennékként.

Ha a gyülekezetet, lelki helyzetét tekintem, akkor érdemes megnézni, hogy a

- **(9. dia)** a Pergamoni Gyülekezetben kisebbségben voltak azok, akik eltúrték a Bálám tanítását és többségben voltak azok, akik hűek tudtak maradni.
- **(9/a dia)** A Thiatirai gyülekezetben már sajnos azok voltak kisebbségben, akik hűek voltak és volt a hangadó többség. Volt egy megalkuvó többség és volt egy hívő kisebbség a Gyülekezetben.
- **(9/b dia)** A Szardiszi Gyülekezetben azonban ez a tendencia még rosszabb. Egy meghalt gyülekezetben vannak néhányan, akik még Krisztussal élnek az életüket.
- **(9/c dia)** A Filadelfiai gyülekezetben pedig azt láthatjuk, hogy lelki élet van, ragaszkodnak Jézus Krisztushoz és a lelki élet is erős.

És láthatjuk azt is, hogy az **(10. dia)** Efezusi gyülekezetben már nem volt meg az első szeretet, volt egy visszafejlődés, a lelki növekedésben egy megtorpanás. Azt mondja Jézus: „**nincs meg már benned az első szeretet.**” A Thiatirai gyülekezetben pedig annak lehettünk szemtanúi, hogy a gyülekezet szépen növekszik lelkileg

is, létszámában is. Egy erősödés, hitbeli fejlődés volt tapasztalható. Ezért mondja Jézus nekik: „**az utóbbi cselekedeteid többet érnek az elsőknél.**” A Szardiszi gyülekezet pedig már nem hogy a halál szélén, hanem lelkileg halott állapotban van. Jézus kimondta a diagnózist: „**az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy.**” A Filadelfiai gyülekezetben pedig megfigyelhetjük azt, amit a Szmirnai gyülekezetben, nem mond Jézus panaszt, hanem dicsérő szavakkal illeti a gyülekezetet. Persze ez nem azt jelenti, hogy ne lenne bűne, de azt láthatjuk, hogy élet van a gyülekezetben. Ragaszkodik Jézushoz, szereti Őt és szolgálni szeretné Őt, ezért mondja Jézus: „**megtartottad az én ígémet...**”.

A város élete, történelmi háttere és a gyülekezetre való hatása után tekintsük át Jézusnak a szavait, s próbáljuk meg aktualizálni, hogy számunkra, a XXI. század embere számára mit is jelenthet ez a levél.

Ahogy minden levél elején, úgy tesz most is Jézus, és bemutatkozik. Ő mindig tekintettel van az Őt hallgató sokaságra, s egészen

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

személyre szabottan fogalmazza meg üzenetét. Ő nagyon jól ismeri a hallgatóságot, nagyon jól ismeri a gyülekezetet. *(Nagyon jól tudja, hogy most, itt, a mandabokori gyülekezetbe is milyen terhekkkel jöttek az emberek. Ismer mindenkit személyesen. Látja, hogy kinek milyen vesztesége volt az elmúlt időszakban. Kinek kellett megállnia sír mellett, ki gyászol, ki hordoz betegségeket. Milyen nyomorúságok vannak házaik falain belül. Azt a 10 családot is nagyon jól ismeri, aki ma érintett akkor, mikor az elhunytak neveit fogjuk felolvasni név szerint.)* Jézusnak egészen személyre, akár gyülekezetre szabottan van szava. Így tette ezt a Filadelfiai gyülekezettel is. Amikor arról beszéltem, hogy a várost „kis Athén”-nak is nevezték azért, mert a pogány istenségek számos módon megjelentek a városban, akkor Jézus leszögezi, s így mutatkozik be: „**ezt mondja a Szent, az Igaz**”. Lehet, hogy sokféle vallás jelenik meg a városban, lehet, hogy sokféle istenhit van emberekben, de Jézus leszögezi, Ő az egyetlen, Ő a szent és Ő az egyedül igaz! Lehet ezzel vitatkozni, lehet ezt kétségbe vonni, de

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

Ő magáról kijelenti, hogy nincs más rajta kívül. A Zsoltáríró több alkalommal is felteszi a kérdést: Van-e rajtad kívül Isten?

(11. dia) „Van-e olyan nagy Isten, mint a mi Istenünk? ¹⁵Te vagy az Isten, aki csodákat tettél, megismertetted erődöt a népekkel. ¹⁶Megváltottad hatalmaddal népedet, Jákób és József fiait.” Zsolt 77,14b-16;

„³²**Van-e Isten az ÚRon kívül? Van-e kőszikla Istenünkön kívül?”** Zsolt 18,32;

(12. dia) „¹Ne nekünk, URam, ne nekünk, hanem a te nevednek szerezz dicsőséget szeretetedért és hűségédért! ²Miért mondanák a pogányok: Hol van az ő Istenük? ³A mi Istenünk a mennyben van, megalkotott mindent, amit akart! ⁴A bálványok ezüstből és aranyból vannak, emberi kéz csinálmányai. ⁵Van szájuk, de nem beszélnek, van szemük, de nem látnak. ⁶Van fülük, de nem hallanak, van orruk, de nem szagolnak. ⁷Van kezük, de nem tapintanak, van lábuk, de nem járnak, nem jön ki hang a torkukon. ⁸Hozzájuk hasonlók lesznek készítőik és mindazok, akik bennük bíznak. ⁹Izráel, az ÚRban

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

bízzál! Segítséged és pajzsod ő. ¹⁰Áron háza, az ÚRban bízzál!

Segítséged és pajzsod ő. ¹¹Akik félték az URat, az ÚRban bízzatok!” Zsolt 115,1-11

Nincs rajta kívül más, s ezt erősíti meg a János evangéliumában is Jézus (13. dia): „**Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak én általam.**” Jn 14,6. Ezért szögezi le ennek a levélnek az elején függetlenül attól, hogy az emberek ebben a városban hány istennek hisznek, hány istennek mutatnak be áldozatot, Ő a szent és igaz! Nincs más rajta kívül, ezért is üzen a helyi zsidó közösségnek is utalva az Ézsaiás 22 alapján, hogy nála van Dávid kulcsa, azaz Jézus Krisztus kezében van a Mennybe vezető út kulcsa. Rajta kívül nincs üdvösség. A világtörténelemben Jézus Krisztus volt az egyetlen, aki Isten létére emberré lett. Ha megfigyelitek a világvallásokat, mindenhol, kivétel nélkül arról beszélnek, hogy az ember hogyan tud megistenülni, hogyan válhat istenné, illetve mit kell tennie, hogy isteni teljessé válhasson az élete. Egyedül Jézus Krisztus volt az, aki Isten létére emberré lett, hogy így tudjon segíteni az

Istentől elszakadt emberen. Nem nekünk kell megistenülnünk, mert az egy nagy becsapás, hanem Istennek kellett emberré lennie, hogy magára vegye az ember minden gyarlóságát és bűnét, mert Ő így tudott segíteni az emberen. Ő teljes valójában átérezte minden emberi állapotunkat. Átérezte a megvetettség állapotát, a gyász állapotát, ő is sírt, mikor Lázár meghalt. Szomorú volt, amikor a gazdag ifjú nem értette meg, fájtak a kínzások, a keresztre feszítés kínjai, de még jobban fájt neki, hogy nem ismerték fel benne a megígért Megváltót, a Messiást. Átélt minden emberi gyarlóságunkat, kivéve egyetlen egyet: nem volt bűnös, hanem bűntelen volt. Ő nem követett el bűnt, ezért is tudott segíteni az ember, hiszen bűnös nem tud meghalni a bűnös emberért, csak a bűntelen tud kiengesztelni és a bűntelen tud meghalni a bűnösért. Ez olyan, mintha egy elítélt akarná leülni a másik elítélt helyett a büntetést. Nem fogja tudni, csak az ártatlan képes magára vállalni a másik ember helyett a büntetést. Így szenvedett az igaz a nem igazakért, ahogy Pál írja (14. dia): „**aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.**” II Kor

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

5,21. Ezért Ő az egyetlen a világtörténelemben, aki nem volt bűnös, hanem büntelen volt, Isten létére emberré lett, és így tudott segíteni a bűnös emberen. Magára vállalta az ember minden bűnét. Ezért mondta Jézus ennek a gyülekezetnek **(15. dia): „ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, és amit kinyit, senki nem zárja be, és amit bezár, senki nem nyitja ki...”**. Neki van egyedül hatalma ezen a világon bűnöket megbocsátani és örök élettel megajándékozni.

Ahogy korábbi leveleiben is tette, most is láthatjuk azt a szófordulatot: „tudok cselekedeteidről...”. Jézus látja a gyülekezetnek az állhatatosságát, az Ő szavához való hűségét, ezért több mindent bíz rá, mert Ő csak a hűségesekkel, az engedelmisségben élőkkel tud mit kezdeni, őket tudja használni. Az okoskodókat, a mindent megkérdőjelezőket, jobban akarókat, az engedetleneket, a kétfelé sántikálókat Jézus nem tudja használni. Az alázatosokat, az engedelmeseket, a hűségeseket tudja használni, s csak azoknak az életén lesz áldás. A gyülekezetben meg volt az erre való törekvés **(16. dia): „bár kevés erőd van, mégis megtartottad az én**

ígémet, és nem tagadtad meg az én nevemet.”. Egy gyülekezet, melynek kevés ereje van, mégis ezt a kevés erőt nem egymással való harcra, acsarkodásra, kritizálásra, másnak a bemocskolására, vádaskodásra használja, hanem arra fordítja azt a kevéske erejét is, hogy Jézus Krisztushoz maradjon hűséges és megtartsa szavát a nehéz körülmények között is. A nevében is hordozta azt a piciny hűséget: testvérszeretetet. Arról a Jézusi parancsról nem feledkezett meg, hanem igyekezett betölteni **(17. dia): „³⁴Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást; ahogy én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.³⁵Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.”** Jn 13,34-35. A Jézus iránti hűség és az Ő szavának megtartása ott kezdődik, hogy a Krisztusban hívők szeretik egymást. A testvérszeretet jelenik meg a gyülekezetnek az életében. A Krisztusi iránti szeretet és hűség megjelenik a testvérszeretet. Ezért mondja János **(18. dia): „²⁰Ha valaki azt mondja: „Szereztem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem**

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

lát. ²¹ **Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szerezze a testvérét is.”** I Jn 4,20-21. A Jézus iránti szeretet szoros összefonódott a gyülekezet életével és az emberek iránt érzett szeretettel.

A következőkben valami csodálatos rész tárul elénk. Azt mondja Jézus: **„és megtudják, hogy én szeretlek téged.”** Milyen jó lenne, ha környezetünkben éreztetnénk és láttatnánk, hogy Jézus Krisztus szereti az embert és ez a szeretet menthet meg mindenkit ezen a földön. Szereti annak ellenére, hogy milyen az élete, hogy bűnös, engedetlen, és Jézus ennek ellenére szereti az embert. Milyen jó lenne, ha rajtunk keresztül emberek megtudhatnák, hogy Jézus szereti az embert. Ha megismernék ezt a szeretetet, az egyetlen, igazi szeretetet. Aki nem érdemeink szerint szeret, hanem annak ellenére, hogy milyenek vagyunk!

Befejezésül pedig hadd utaljak még egyszer arra, amiről az elején már beszéltem. Azt mondja Jézus **(19. dia): „¹²Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában, és ott marad**

örökké, felírom rá az én Istenem nevét és az én Istenem városának, az új Jeruzsálemnek a nevét, amely a mennyből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet.” A városban élő emberek kifejezetten érzékenyek voltak a biztonságra, hiszen saját maguk is megtapasztalták, hogy egy-egy földrengés micsoda tragédiákhoz vezetett. A menekülésben átérték a kiszolgáltatottságot, a bizonytalanságot. Jézus utalva a város adta történelmi tragédiákra és bizonytalanságokra, azt mondja: **„én oszloppá teszem...”**. Azaz nála van a stabilitás és a biztonság záloga. Aki Jézussal éli az életét, az részesül győzelemben. Aki győz, az tudhatja biztonságban az életét és a jövőjét. Az igazi menedéket Isten temploma fogja adni, Jézus jelenléte! Akkor tudhatják magukat igazán lelkileg biztonságban, ha Vele élik az életüket, és akkor oszloppá teszi őket.

A filadelfiai gyülekezet hűséges volt. Abban a kiváltságban lehetett része, hogy Jézus nem említ panaszt a gyülekezetben. **(20. dia)** A gyülekezetben tapasztalható hűségre, állhatatosságra helyezi a hangsúlyt. Azonban, ha a történelemben visszatekintünk,

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

akkor mégis azt látjuk, hogy az az állhatatos gyülekezet mára sehol sincsen már. Nem marad más csak néhány hatalmas kőpillér, amely arra emlékeztet, hogy egykor a város ajtaja volt, a misszió, Jézus szeretetének kapuja, de már tulajdonképpen semmi sincs.

(21. dia) Egy drága, élettel teli gyülekezet, dobog a szíve, lüktet, mert élet van benne, amelynek van bűne, de Jézus nem említ panaszt, hűséges, ragaszkodik Jézushoz, rendíthetetlen oszlopként áll a lelki életben, a történelemben azt láthatjuk, hogy nem mard más belőle sem, mint néhány hatalmas kőoszlop. Felmerül az a kérdés, amit Jézus tesz fel egy helyen **(22. dia): „De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?”** Lk 18,8. Talál-e hitet, akkor a legnehezebb körülmények között is hűségesek tudnak maradni Jézus Krisztushoz?

Ez a levél legyen számunkra bátorítás és figyelmeztetés egyben. Bátorítson, hogy a Jézushoz való hűség, ragaszkodás meg hozza gyümölcsét és Ő erős oszloppá akarja tenni életünket, de legyen egyben figyelmeztetés is, hogy mindig abban az alázatban megmaradva szolgáljuk Őt, aki életét adta a bűnös emberért,

hogy rendíthetetlen legyünk Őiránta, s amit kaptunk, azt hűen őrizzük ama napra, nehogy úgy találjon bennünket, ahogy ezek az oszlopok árválkodnak, és ne találjon hitet Jézus – akár bennünk!

Ámen!